

Қазақстан Республикасының аумақтарында азаматтық әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларға қызметтік тексеру жүргізудің тәртіптері туралы Ережені бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996 жылғы 19 маусым N 755 Қаулысы.
Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 2011.07.18 № 828 Қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 2011.07.18 № 828(алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

"Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 1995 жылғы 20 желтоқсандағы N 2697 U952697 Заң күші бар Жарлығын (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кенесінің Жаршысы, 1995 ж., N 23, 148-бап) жүзеге асыру мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

Қазақстан Республикасының аумақтарында азаматтық әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларға қызметтік тексеру жүргізудің тәртіптері туралы қоса беріліп отырған Ереже бекітілсін.

**Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің**

орынбасары
Қазақстан Республикасының
Үкіметінің
1996 жылғы 19 маусымдағы
N 755 қаулысымен
БЕКІТІЛГЕН

Қазақстан Республикасының аумақтарында азаматтық әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларға қызметтік тексеру жүргізудің тәртіптері туралы
ЕРЕЖЕ I. Жалпы ережелер

1. Осы Ереже "Қазақстан Республикасының әуе кеңестігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің Заң күші бар Жарлығына, Азаматтық авиация және әуе кеңестігін пайдалану туралы үкіметаралық келісімге, Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияға (

ИКАО) 13-қосымшаның стандарттары мен ұсынымдарына сәйкес, сондай-ақ тексеру жүргізудің отандық және халықаралық тәжірибесі ескеріліп жасалған.

2. Ереже авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларды неғұрлым толық анықтауға, сондай-ақ оларды болдырмау жөніндегі алдын алу шараларын өзірлеуге баятталған.

Ереже Қазақстан Республикасының азаматтық әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғалардың айқындалуын және жіктелуін қамтиды. Қазақстан Республикасының аумақтарында азаматтық әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларға қызметтік тексеру жүргізудің тәртібін белгілейді.

3. Ереженің талаптары Қазақстан Республикасының азаматтық және эксперименттік авиациясына қолданылады әрі азаматтық әуе кемелері мен ұшуды қамтамасыз ету құралдарын жасауды және пайдалануды жүзеге асыратын барлық министрліктер, ведомстволар, авиакомпаниялар, кәсіпорындар, ұйымдар мен жеке тұлғалар үшін міндетті болып табылады.

4. Көліктегі орталық атқарушы орган тағайындаған комиссия азаматтық әуе кемелерімен болған әрбір авиациялық оқиға мен тосын оқиға бойынша міндетті турде осы Ережеде белгіленген тәртіпке қатаң сәйкес тексеру жүргізеді. Тексеру авиациялық оқиғаларды болдырмау мақсатында жүргізіледі және ақпарат жинау мен оның талданылуын, қажетті зерттеулер жүргізілуін, уақыфының себебін айқындауды және ұсынымдар өзірлеуді қамтиды.

5. Азаматтық әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларды тексеру мәселелері жөніндегі министрліктердің, ведомстволардың, авиакомпаниялардың нормативтік актілері осы Ереженің талаптарына сәйкес келуге тиіс.

II. Айқындау және жіктеу

6. Авиациялық оқиға - әуе кемесін пайдалануға байланысты, қандай да бір адамның ұшу ниетімен бортқа кірген сәтінен бастап, бортта болғандардың бәрі әуе кемесінен кетуі сәтіне дейінгі оқиға және соның барысында:

а) қандай да бір адам мыналардың салдарынан өлімге душар ететін дene жарақатын немесе ауыр дene жарақатын:

сол әуе кемесінде болуының;

әуе кемесінің бөлініп қалған бөлшегін қосқанда, оның қандай да бір бөлшегіне тікелей жақындастырының;

бұған дene жарақатын табиғи себептер салдарынан алған, өзіне-өзі жасаған, не басқа адамдар жасаған, немесе әдетте жолаушылар мен экипаж мүшелеріне баруға болатын аймақтардан сыртқары жасырынған билетсіз жолаушыларға жасалған жағдайлардан басқа, реактивтік қозғалтқыш газы шапшуының тікелей әсер етуінің нәтижесінде алғанда;

б) әуе кемесі зақымдалады немесе оның конструкциясы бүлінеді, соның нәтижесінде;

әуе кемесі конструкциясының беріктігі бұзылады, техникалық немесе ұшу сипаттары нашарлайды және әдетте күрделі жөндеу немесе зақымданған бөлшегін ауыстыру талап етіледі;

бұған қозғалтқыштың істен шығуынан немесе зақымдануынан, қозғалтқыштың өзі ғана зақымданғанда, оның қақпақтары немесе қосалқы агрегаттары, немесе тек әуе винттері, қанат шеттері, антенналары, пневматикалық, тежеу құрылғылары, обтекательдері ғана зақымданғанда немесе қапталуында жапырылудың немесе қаптауында қабысу немесе тесік болғаннан басқа да;

в) әуе кемесі хабар ошарсыз жоғалады немесе оған баруға мүлдем мүмкін емес немесе оны эвакуациялау тиімсіз жерге тап болады.

Ескертүлөр:

1. Өлімге душар ететін дene жарақаты бар статистикалық деректердің біркелкі берілуі мақсатында өлімге ұшыратқан дene жарақаты болып, уақыға болған сәттен бастап 30 тәулік ішінде дene жарақатының нәтижесінде өлімге ұшыратуы саналады.

2. Оны ресми түрде іздестіру тоқтатылғанда немесе әуе кемесінің жатқан орны анықталмағанда әуе кемесі хабар-ошарсыз жоғалды деп есептелді.

3. Авиациялық оқиға кезінде алынған дene жарақаты ауыр дene жарақаты деп есептеледі, мұның өзі:

жарақаттанған сәтінен бастап жеті тәулік ішінде 48 сағаттан аса уақыт госпитализация талап етілсе;

кез келген сүйектің сынуына (қол саусақтарының, аяқтың немесе мұрынның жай сынуын қоспағанда) әкеп соқса;

талшықтардың үзілуімен, күшті қан кетуімен, жүйкенің, бұлшық еттің немесе сіңірдің зақындалуымен байланысты;

кез келген ішкі ағзаның зақымдануымен байланысты;

дene күюінің екінші немесе үшінші дәрежесін немесе дene сыртының 5 процентінен астамын зақымдаған кез келген дene күйігіне ұшырауға байланысты ;

жүқпалы заттардың немесе радиациямен зақымданудың әсер етуі фактісінің расталуымен байланысты болса.

7. Келтірілген зардаптарының ауырлығына қарай авиациялық оқиғалар:

а п а т т а р ғ а :

адам өлімінсіз болған авиациялық уақиғаларға бөлінеді.

Апат - қандай да бір адамның өлуіне немесе жолаушылардың, немесе экипаж мүшелерінің қандай да біреуінің хабар ошарсыз жоғалуына әкеп соққан а в и а ц и я л ы қ у а қ и ғ а .

Апattyқ эвакуация процесінде әуе кемесінің бортында болғандардың қайсы бірінің дene жарақатын алуы салдарынан қазаға ұшырауы жағдайы да апattарға ж а т а д ы .

Адам өлімінсіз болған авиациялық оқиға - әуе кемесі планерінің күш беретін бөлшектеріне зақым келуінен немесе эвакуациялау техникалық жағынан мүмкін емес немесе тиімді емес жерге қонуынан болған бортындағы адамдардың өліміне байланысты емес авиациялық оқиға.

Тосын оқиға - авиациялық оқиғадан басқа, ұшу қауіпсіздігіне әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін болатын әуе кемесін пайдалануымен байланысты кез к е л г е н о қ и ғ а .

Авиациялық оқиғаларды болдырмау үшін мейлінше назар бөлінетін және міндетті түрде тексеруге жататын тосын оқиғалардың тізбесі көліктегі орталық атқаруышы органның тарапынан белгіленеді.

Мұдделі мемлекеттер:

уақиға болған мемлекет;

әуе кемесін тіркеген мемлекет;

әуе кемесін пайдаланушы мемлекет;

әуе кемесін (қозғалтқышын, жабдықтарын) әзірлеуші мемлекет;

әуе кемесін (қозғалтқышын, жабдықтарын) жасаушы мемлекет;

әуе кемесін (қозғалтқышын) жөндеуді жүзеге асырушы мемлекет;

авиациялық уақыға кезінде азаматтары қаза тапқан немесе айтарлықтай дene
жаралатын алған мемлекет.

8. Авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларға жатпайтын, әуе кемелерін пайдалану кезінде, сондай-ақ оларға техникалық қызмет көрсету, сақтау және жөндеу процесінде орын алған басқа оқиғаларды жіктеу, осы оқиғаларды тексеру мен есепке алу тәртібі ведомстволық құжаттармен айқындалады.

III. Авиациялық оқиғаларды тексеруді үйімдастыруды

9. Авиациялық оқиғаларды тексеру авиациялық көлік жүйесінің қалыпты жұмыс істеуінен барлық ауытқуларды анықтауды және сол ауытқулардың ұшу барысына әсерін бағалауды көздейтін ақпараттарды жинау мен талдауды қамтиды.

Тексеру жүргізуіндегі мақсаты оқиға себептерін белгілеу, авиациялық оқиғаларды болдырмау және қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөнінде ұсынымдар жасау болып табады.

10. Қазақстан Республикасында авиациялық оқиғалардың объективті әрі білікті тексерілуін қамтамасыз ету үшін көліктегі орталық атқарушы орган өзінің ведомстводан тыс мемлекеттік комиссиясын құрады, оған тексеру жүргізуде өз мүддесі сөз болатын әуе кемесінің пайдаланушысы міндетті түрде қатысады.

Ведомстводан тыс мемлекеттік комиссия осы Ережеге және Авиация мен әуе кеңістігін пайдалану жөніндегі кеңес 1992 жылғы 11 қыркүйекте бекіткен Азаматтық авиация мен әуе кеңістігін пайдалану туралы келісімге қатысуыш - мемлекеттердің авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларды, қызметтік тексеру Ережелеріне (бұдан әрі - Ережелер) сәйкес Қазақстан Республикасының азаматтық әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалардың тексерілуін ұйымдастырып, жүргізеді.

11. Мемлекетаралық авиация комитетінің (МАК) Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссия туралы Ереженің 2-тармағына және Ережелердің 3.2-тармағына сәйкес оқиға болған мемлекет, әуе кемесін тіркеген және немесе әзірлеген, жасаған мемлекет, оны пайдаланушы сол бір Уағдаласушы мемлекет болып табылмайтын жағдайда Уағдаласушы мемлекеттердің кез келгенінің аумағында газ-турбиналық қозғалтқышы бар әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғаларды аудиторлық тексеруді Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссия мүдделі

Уағдаласуышы мемлекеттер өкілдерінің қатысуымен жүргізеді.

Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияны тағайындастының кезде оның тәрағалығына ұсынылған кандидатура жайлы көліктегі орталық атқарушы органмен келісіледі.

12. Ведомстводан тыс мемлекеттік комиссия авиациялық оқиғаларды тексеруді Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес прокуратуралың, ішкі істер, ұлттық қауіпсіздік органдарының, МТК-нің өкілдерімен өз іс-қимылын үйлестіре отырып, құқық қорғау органдарына тәуелсіз жүргізеді.

13. Әуе кемесін дайындаушы-мемлекеттің, әуе кемесін жасаушы-мемлекеттің, әуе кемесіне жөндеу жұмысын жүргізген мемлекеттің, тіркеуші-мемлекеттің және пайдаланушы-мемлекеттің тексеруге қатысу үшін өзінің уәкілді өкілін тағайындаудына құқығы бар. Тексеруді ұйымдастырушы мемлекеттік орган тексеру жөніндегі комиссияның құрамына мұдделі мемлекеттердің уәкілді өкілдерін қосуға тиіс.

Уәкілді өкілдер тексеруге қатысу үшін мамандарды (кеңесшілерді) тартада да.

Басқа мұдделі мемлекеттердің тексеруге қатысу үшін сарапшылар тағайындаудына құқығы бар.

Осылайша қатысу дәрежесін тексеру жүргізуши мемлекеттік комиссия айқындауды.

14. Тексерудің далалық кезеңіндегі комиссия жұмысына, соның ішінде авиациялық оқиға зардаптарын жоюға байланысты барлық шаралардың аумағында оқиға болған пайдаланушы немесе авиакомпания, кәсіпорын, азаматтық авиация бөлімшесі қамтамасыз етеді. Аумақ бекітуді көліктегі орталық атқарушы орган жүзеге асырады.

Аумағында уақыға болған пайдаланушы немесе авиакомпания, кәсіпорын, азаматтық авиация бөлімшесі тексеруге қатысушыларды оқиға болған жерде жұмыс жүргізу үшін арнайы киіммен және аяқ киіммен, жеке қорғаныс құралдарымен, көлік құралдарымен және байланыс құралдарымен, қажетті мүккәммалмен және шығасылық материалдармен қамтамасыз етеді, олардың жұмыс атқаруы үшін қажетті жағдай туғызады, тексеріс материалдарының сақталуын, көбейтілуі мен жіберілуін ұйымдастырады, тынығу мен тамақтануға орналастырылуын қамтамасыз етеді.

Аумағында оқиға болған авиакомпанияға, кәсіпорынға, азаматтық авиация бөлімшесіне келтірілген шығындарды, тексеру жөніндегі комиссияның тапсырмасы бойынша арнаулы зерттеулер жүргізуге, сондай-ақ комиссияның

сұрауы бойынша мамандарды іссапарға жіберуге жұмсалатын шығындарды шот ұсынған бойда әуе кемесінің иесі толейді.

Егер авиациялық оқиға әуе кемесі иесінің кінәсінен болмаса немесе оның кінәсі ішінәра айқындалса, тексеру аяқталғаннан кейін әуе кемесінің иесі авиациялық оқиғадан келген шығындардың, тексеру жөніндегі шығындарды қоса, орнын толтыруға шағым жасай алады.

IV. Авиациялық оқиға туралы құлақтандыру

15. Авиациялық оқиға туралы хабарламаны алысымен Қазақстан Республикасының Әуе қозғалысы басқармасы қызметінің лауазымды адамдары болған жағдай туралы бастапқы хабарды Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясының ұшу қауіпсіздігін қадағалау органына (бұдан әрі - ҰҚ қадағалау органы), Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарына, МАК-тың ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссиясына, әуе кемесінің пайдаланушысына береді.

16. Аумағында авиациялық оқиға болған авиакомпанияның, азаматтық авиация кәсіпорнының жетекшісі бастапқы хабарды алысымен оны дереу ҰҚ қадағалау органына, тіркеген мемлекеттің тексеруші органына, МАК-нің ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссиясына хабарлайды, сондай-ақ болған жағдай туралы жергілікті құқық қорғау органдарын хабардар етеді.

Бастапқы хабарлама, мүмкіндігінше, мынадай ақпараттан тұруға тиіс:
күні, уақыты (жалпыеуропалық), оқиға болған жер;
ұлгісі, мемлекеттік-тіркеудің танымдық белгісі және әуе кемесінің тиесілігі;
әуе кемесінің пайдаланушы-кәсіпорнының, әзірлеушісінің, жасаушысының ат ауы;

оқиға сәтіндегі метеорологиялық жағдай;
әуе кемесі командирінің аты-жөні (тексерушінің және оның лауазымы);
тапсырманың сипаты, бастапқы және соңғы пункттері көрсетілген рейіс нөмірі;

ұшып шыққан соңғы пункт және қону жобаланған пункт;
егер олар шын мәнісінде белгілі болса, оқиғаның қысқаша жағдаяттары;
әуе кемесі бортындағы экипаж мүшелері мен жолаушылардың, соның ішінде қаза тапқандар мен дene жарақаттарын алғандардың саны, зардап шеккен жолаушылардың азаматтығы. Әуе кемесінен тыс жүріп-тұрушылар арасынан зардап шегушілердің болуы;

бортта қауіпті жүктердің болуы және олардың сипаты;

әуе кемесінің белгілі болған зақымдану дәрежесі; оқиға болған ауданың қысқаша физика-географиялық сипаттамасы.

E c k e p t y .

Атапған хабарламалардың қайсы бірінің болмауы бастапқы хабарламаның берілуін кідіртпеуге тиіс.

17. Тексеру жөніндегі комиссияның тәрағасы оқиға болған жерге келген сәттен бастап 5 тәулік ішінде хабарламаны 16-тармақта көзделген мекен-жайларға жібереді, келесі хабарламалар мүмкіндігінше мынадай ақпараттан тұрға тиіс:

оқиғаның болған күні, уақыты, жері, түрі, кемесінің үлгісі, мемлекеттік-тіркеудің танымдық белгісі және тиесілілігі, өве кемесінің (қозғалтқыштарының) зауыттық нөмірі, олардың жұмыс істеуі, соңғы рет жөнделген күні мен орны;

авиациялық оқиға сәтіне жақын уақыт кезеңіндегі метеорологиялық жағдай (аяу райының қандай болғандығы, жерден соққан желдің жылдамдығы мен бағыты, бұлттар саны, нысаны мен биіктігі, көрінулігі, қауіпті метеорологиялық құбылыстардың болжы);

әуе кемесі командирінің (тексерушінің) аты-жөні, оның сыныбы, ая
райының минимумы, жалпы ұшуды, соның ішінде осы үлгіде әуе кемесінде (содан
командир ретінде) ұшуды, экипаж құрамы (лауазымы, фамилиясы, өз аты мен
ә к е с і н і ң а т ы) ;

тапсырманың сипаты, соңғы үшқан және баратын пункттері көрсетілген ұшу
м а р ш р у т ы ;

бортындағы жолаушылар саны; уақиға жағдаяттарын қысқаша сипаттау;

әүе кемесінің зақымдану дәрежесі;

тексеру барысында айқындалған назар аудараплық фактілер; шұғыл алдын алу шараптарын өткізу жөніндегі ұсыныстар.

E c k e p t y .

Авиациялық техника бойынша берілетін ақпараттың көлемін комиссия төрағасы айқындаиды.

18. МАК-нің ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссиясы, алдын алу шаралары жөніндегі ұсынымдарды қоса алынған ақпараттың барлық мүдделі Уағдаластыққа қатысушы-мемлекеттерге жеткізілүін қамтамасыз етеді.

19. Қазақстан Республикасының ҮК қадағалау органы авиациялық оқиға туралы ақпараттың өз аумағына орналасқан авиакомпанияларға, әуе кемесіне иелік ететін қасіпорындарға, әуе кемелерін (коғалтқыштарын) әзірлеуші

ұйымдарға, жасаушы кәсіпорындарға, сондай-ақ оларды жөндеуші кәсіпорындарға жедел жеткізілуін қамтамасыз етеді.

V. Авиациялық оқиға болған жерге комиссия келгенге дейін азаматтық авиацияның лауазымды адамдарының бастапқы іс-қимылдары

20. Авиациялық оқиға болған сэттен бастап және тексеру жөніндегі комиссия келгенге дейін бастапқы іс-қимылдарды жүргізу үшін жауапкершілік әуе кемесінің командиріне және аумағында авиациялық оқиға болған пайдаланушыға немесе авиакомпанияның, авиакәсіпорнының, азаматтың авиация кәсіпорнының басшысына жүктеледі.

21. Авиациялық оқиға жағдайында аэродромнан тыс жерге қонуға мәжбүр болған әуе кемесінің командирі экипаж мүшелерімен бірге жолаушыларды эвакуациялау мен өртті сөндіру жөнінде іс-қимылдар жасайды. Әуе кемесінің жанбағанына және қауіпсіздіктің барлық қажетті шараларының орындалғанына көзі жеткен соң аумағында уақиға болған пайдаланушының немесе авиакомпанияның, авиакәсіпорнының, азаматтық авиация кәсіпорнының жауапты өкілі келгенге дейін әуе кемесінің командирі:

әуе кемесін дереу толық тоқтатып таставуға (егер бұл эвакуация жүргізуге кедергі келтірмese) және ұшы деректері мен сөздерді борттық тіркеғіштердің сөндірілгеніне көзін жеткізуғе;

экипаж кабинасындағы басқару пункттеріне ешкімнің қол сұқпауын қамтамасыз етуге және борттың тіркеғіштердің ақпарат жинағыштарының сақталуына шаралар қолдануға;

жолаушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөнінде шаралар қолдануға;

коммерциялық жүктелімге және әуе кемесінің бортындағы басқа да нәрселерге қол сұғылмауын қамтамасыз етуге, отынның, май мен басқа да сүйық заттардың құйылып алынуына тыйым салуға;

есіктерді, жаппаларды, қакпактарды жабуға және, мүмкіндігінше, сүргіштеуге;

әуе кемесімен оқиға болған жердің күзетілуін ұйымдастыруға;

болған жағдай туралы жақын маңдағы авиация органын немесе жергілікті үкімет органдарын мүмкін болғанынша тезірек хабардар ету үшін қолдан келетін шаралардың берін қолдануға міндетті.

Оқиға болған жерге авиациялық-құтқару жұмыстарының жетекшісі келісімен әуе кемесінің командирі оған әуе кемесінің, ондағы заттар мен оқиға болған жердегі заттық айғақтардың одан әрі сақталуы үшін жауапкершілікті табыс етеді.

Егер әуе кемесінің командирі денсаулығына байланысты өз міндетін орындаі алмаған жағдайда, онда екінші үшқыш және экипаждың басқа да мүшелері осы тармақта айтылған талаптарға және қалыптасқан жағдаяттарға сәйкес іс-қимыл жасауға тиіс.

22. Болған жағдай туралы хабарды алысымен және тексеру жөніндегі комиссия келгенге дейін авиациялық оқиға болған аумақтағы пайдаланушы немесе авиакомпанияның, авиакәсіпорнының, азаматтық авиация бөлімшесінің басшысы:

қажет болуына қарай өзара іс-қимыл жасаушы ведомстволарды тарта отырып, іздестіру және авариялық-құтқару жұмыстарының жүргізуін қамтамасыз етеді;

жолаушылар мен экипаж мүшелерін құтқару, өрт сөндіру (немесе оны болдырмау), заттық айғақтарды сақтау жөнінде қосымша шаралар қолданудың қажеттігін айқындау мақсатымен оқиға болған жерге келеді;

ішкі істер органдарымен, қажет болған жағдайда, осы ауданда орналасқан әскери бөлімшелермен де бірлесе отырып, оқиға болған жердің күзетілуін ұйымдастырады, әуе кемесіне және ондағы заттарға (зардал шегушілерді қирандылар арасынан алып шығу қажет болған жағдайларды қоспағанда) қол сұғылмасын қамтамасыз етеді;

қажет болған жағдайда қаза тапқандардың әуе кемесінің негізгі бөліктеріне қатысты жерге орналасуының сыйбалары жасалғаннан кейін және оларды суретке түсіру мүмкіндігі түған соң, қаза тапқандардың сүйектерін жинау туралы нұсқау береді;

экипаж мүшелерінің және қажет болғанда, қозғалыс қызметі диспетчерлерінің денсаулық жағдайына медициналық бақылау жасалуын ұйымдастырады, экипаж мүшелерінен және ұшуды өзірлеу мен қамтамасыз етуге жауапты лауазымды адамдардан түсініктеме жазбаларын алады;

борттық құжаттамалар мен оқиға болған жердегі объективтік бақылау құралдарын сақтау жөнінде қажетті шаралар қолданады;

ұшуға арналған, техникалық және диспетчерлік құжаттаманың алынуын ұйымдастырады және сакталуын қамтамасыз етеді;

сыртқы ортаның әсерінен (мұздың еруі, әуе кемесінің үстіңгі қақпағының, әуе кемесінің жердегі өзіне тән іздерінің өзгеріп кетуі және т.б.) жойылып кетуі мүмкін белгілерді құжаттама түрінде тіркеп алады, қажет болған жағдайда авиациялық оқиға болған жердің мөлшерін айқындайды;

аяу райына кезектен тыс, бақылау байқауын жүргізеді, ал егер авиациялық оқиға аэродромнан тысқары жерде болса - онда таяудағы ААМС (Азаматтық

авиациялық метеорологиялық стансалардан) және метеостансалардан метеорологиялық деректердің жиналудын қамтамасыз етеді; авиациялық оқиға тап болған өзуе кемесіне май құйылған ыдыстардан (отынмен жабдықтаушылардан) май құюды тоқтатады.

Е с к е р т у .

Алдын ала тергеу жүргізілетін құқық қорғау органдарының өкілдері авиациялық оқиға болған жерге келген жағдайда, азаматтық авиацияның лауазымды адамдарының бұдан былайғы іс-қимылдары Қазақстан Республикасының қылмыстық істер жүргізу заңдарына сәйкес олардың нұсқауы бойынша жүргізіледі.

VI. Комиссия жұмысын ұйымдастыру

23. Авиациялық оқиға туралы бастапқы хабарлама алынған сәттен бастап Қазақстан Республикасының Көліктегі орталық атқарушы органы авиациялық оқиғаны тексеру жөнінде комиссия құрады.

24. Авиациялық оқиғаның зардаптарына және оның себептерін айқындаудың маңыздылығына қарай ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін тексеру мынадай үш деңгейде ұйымдастырылуы мүмкін:

толық құрамында комиссия құрылатын тексеру, ұшу инженерлік-техникалық, әкімшілік және басқа да қажетті қосалқы комиссиялар, есеп айырысу және тақдау тобы;

толық құрамында комиссия құрылатын тексеру, бірақ қосалқы комиссиялар, жалпы алғанда құрылмауы мүмкін, не жұмыстың аса маңызды бағыттары бойыншағана құрылуы мүмкін;

қосалқы комиссиялар мен жұмыс топтарын құрмай-ақ қысқартылған құрамдағы (3-5 адам) комиссияның жүргізетін далалық тексеруі.

Тексеруді ұйымдастыру деңгейі туралы шешімді тексеруді ұйымдастыратын мемлекеттік немесе мемлекетаралық орган немесе осындай өкілдік берілген тексеру жөніндегі комиссияның төрағасы қабылдайды.

Комиссия төрағадан, төраға орынбасарынан және комиссия мүшелерінен тұрады. Комиссия жұмысына тартылған мамандар қосалқы комиссиялар мен жұмыс топтарының құрамына кіре алады немесе сарапшылар ретінде пайдаланыла алады.

Комиссия құрамына МАК-нің ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссиясының өкілдері, көліктегі орталық атқарушы органдары, авиакомпаниялардың,

авиакәсіпорындарының, авиация техникасын өзірлеушілердің (КББ), авиация техникасын жасаушы-зауыттардың басшы құрамы мен жетекші мамандары кіреді.

Тексеру жөніндегі комиссияның мәжілістеріне Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары өкілдерінің қатысуға құқығы бар.

Авиация техникасының істен шығуына (кемістігіне) байланысты авиациялық оқиғаларды тексеру жөніндегі комиссияның құрамына өнеркәсіптің және әуе кемесі (қозғалтқышы) соңғы рет жөндеуден өткен жөндеу кәсіпорнының жауапты өкілдері міндетті түрде енгізеді. Егер әуе кемесі шетел мемлекетінде жасалған немесе жөнделген жағдайда сол мемлекеттердің уәкілдігі бар өкілдері комиссия жұмысына МАК арқылы тартылады.

Комиссия жұмысын ҰҚ қадағалау органының бастығы бақылайды.

Авиациялық оқиғаға тексеру жүргізудің ұзақтығы 30 тәуліктен аспауға тиіс.

Егер оқиғаның себептерін айқындау үшін арнайы зерттеулер жүргізу қажет болып, оны көрсетілген мерзімде аяқтау мүмкін болмаса, онда комиссия төрағасының өтініші бойынша көліктегі орталық атқарушы органының басшысы тексеру мерзімін ұзартада алады.

25. Авиациялық оқиғаға тексеру жүргізу жөніндегі комиссияның:

авиациялық оқиғаға тап болған әуе кемесін, оның құрамдас бөліктерін, әуе кемесінің бортында болған кез келген басқа да затты, немесе кімге тиесілі екеніне қарамастан, одан тыскары жерден авиациялық оқиғаға тартылған затты тексеру;

ғылыми-зерттеу және конструкторлық ұйымдарына, өнеркәсіп кәсіпорындары мен жөндеу кәсіпорындарына авиациялық оқиғаны тексеруге байланысты арнайы зерттеулер жүргізуді тапсыруға;

ғылым мен техниканы арнайы салаларындағы білімді талап ететін нақтылы міндеттерді шешу үшін кәсіпорындар мен ұйымдардың қызметкерлерін олардың басшыларының келісімі бойынша тексеру жөніндегі комиссиялардың жұмысына сарашылар ретінде тартуға;

оқиға болған жердегі жұмыстарға кез келген ұйымдардың құштері мен техникалық құралдарын тартуға;

авиациялық оқиғаның басы-қасында болғандардан, оған қатысы бар немесе қатысы бола алғатын кез келген адамдардан сұрауға;

әуе кемесін құрудың, сынаудың, жасаудың, пайдалану мен жөндеудің барлық аспектілерін зерделеуге, әуе кемесінің иелерінен, лауазымды адамдар мен тиісті ұйымдардан осы авиациялық оқиғаға байланысты мәселелер жөніндегі құжаттар мен материалдарды талап етуге және алуға құқығы бар.

26. Тексерудің негізгі әдістемелік және үйымдастыруышылық мәселелері жөніндегі шешімді комиссия қабылдайды, бұл ретте дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының түпкілікті шешім жасауға құқығы бар. Қабылданған шешіммен келіспеген комиссия мүшесінің мәжіліс хаттамасына өзінің айрықша пікірін жазуға құқығы бар.

27. Авиациялық оқиғаны тексеру көпфакторлық принцип бойынша жүргізіледі. Бұл ретте авиациялық оқиғаның барысына теріс еткен барлық факторлар айқындалуға, зерделену мен талдануға жатады.

28. Заттық айғақтамалар жинауға (борттық және жер үстіндегі өздігінен жазатындарды, әуе кемесі конструкциясының элементтерін алуға, қаза тапқандарды тануға, куәлардан сұрауға) жіберілген комиссиялардың, қосалқы комиссиялар мен жұмыс топтарының мүшелерінің іс-қимылды алдын ала тергеу жүргізуши құқық қорғау органды өкілінің рұқсатымен жүргізілуге тиіс.

29. Комиссия жұмысының қорытынды құжаты қосалқы комиссиялардың, жұмыс топтарының материалдарын, зерттеулер нәтижелерін, сондай-ақ комиссияның қолында бар басқа да ақпаратты ескере отырып жасалатын түпкілікті есеп болып табылады.

Түпкілікті есепті жасаудың негізгі мақсаты тексеру барысында айқындалған авиациялық оқиға жағдаяттарын, фактілерін, себептерін және комиссия әзірлеген ұсынымдарды негіздеу болып табылады.

30. Түпкілікті есепке төраға және комиссияның барлық мүшелері қол қояды.

Мазмұны бойынша келіспеушіліктер бола қалған жағдайда түпкілікті есеп комиссия төрағасы ұсынған нұсқада әзірленеді. Түпкілікті есептің мазмұнымен келіспеген комиссия мүшесі оған "ерекше пікірдемін" деген белгімен қол қояды. Ерекше пікір келіспеушіліктің нақты дәлелін көрсетіп және оны негіздей отырып, сондай-ақ ұсынатын тұжырымдамасымен жазбаша түрде баяндалады.

Қосалқы комиссиялар мен жұмыс топтарының есептерін жасау мен оларға қол қою кезінде де осындай тәртіп сақталуға тиіс.

31. Авиациялық оқиғаны тексеру жөніндегі комиссияның төрағасы түпкілікті есепті комиссия тағайындаған басшының бекітуіне баяндайды.

Тексерудің түпкілікті есебіне ерекше пікір болған жағдайда тексеру жөніндегі комиссия өз мәжілісінде міндетті түрде хаттама жасай отырып, ерекше пікірді қарайды.

Түпкілікті есепті бекіткен адам ерекше пікір бойынша да шешім қабылдайды.

Мемлекетаралық авиация комитетінің комиссиясы жүргізген тексерудің түпкілікті есебі сол авиациялық оқиға бойынша шешімдер қабылдау үшін Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсынылады.

Комиссияның түпкілікті есебі бекітілген күн тексерудің аяқталған күні болып есептеледі. Бастапқы хабарлама берілген сәт тексерудің басталуы деп саналады.

32. Авиациялық оқиғаны тексеру материалдары (қосалқы комиссиялардың, жұмыс топтарының есептері қосылған және оларға қоса берілген материалдар тексерудің түпкілікті есебі) бекітілген сәттен бастап 10 күн мерзім ішінде:

алдын ала тексеру жүргізген (егер ол жүргізілсе) құқық қорғау органына;

авиациялық оқиғаны тексеруге қатысқан барлық мұдделі мемлекеттердің мемлекеттік тексеру органдарына;

Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияға;

әуе кемесін әзірлеуші КББ-ға;

авиакомпанияға, кәсіпорынға, әуе кемесі иелігіне жататын жеке тұлғага жіберіледі.

Бекітілген тексеріс материалдарының көбейтілуі мен дер кезінде жіберілуі үшін жауапкершілік әуе кемесін пайдаланушыға немесе авиакомпанияға, авиакәсіпорнына, аумағында оқиға болған азаматтық авиация бөлімшесіне жүктеледі.

Ескертү.

Чикаго конвенциясына 13-қосымшаға сәйкес, аталғандардан басқа, Азаматтық авиацияның халықаралық ұйымына (ИКАО) ең көп ұшу салмағы 2250 кг-нан асатын әуе кемелерімен болған авиациялық оқиғалар жөнінде ақпараттың мынадай түрлері:

алдын ала есеп;

ақпараттық есеп;

түпкілікті есеп берілуге тиіс.

Аталған есептерді тексеру жүргізуі мемлекеттік немесе мемлекетаралық орган әзірлеп, Азаматтық авиацияның халықаралық ұйымына жібереді.

Есептер жасаудың тәртібі мен әдістемесі ИКАО ұсынған және Қоліктегі орталық атқарушы орган бекіткен нысан бойынша жүзеге асырылады.

VII. Тосын оқиғаларды тексеру

33. Тосын оқиғаларды тексеру авиация-қолік жүйесінің қалыпты жұмыс істеуінен ауытқуды анықтауға әрі бұл ауытқуларды авиациялық оқиғаға

жеткізбей жою жөнінде шаралар қолдануға мүмкіндік беретін авиациялық оқиғалардың алдын алушың негұрлым тиімді құралы болып табылады.

Тосын оқиғалар туралы құлақтандыру мен хабарландыру

34. Тосын оқиға болып қалған жағдайда Қазақстан Республикасы авиакомпанияларының, авиакәсіпорындарының, азаматтық авиация үйымдарының тиісті қызметі екі сағат ішінде бастапқы хабарламаны ҰҚ қадағалау органына, Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияға, барлық мүдделі мемлекеттер мен тараптарға береді, сондай-ақ болған жағдай туралы азаматтық авиация авиакомпаниясының ұшу қауіпсіздігі жөніндегі инспекциясын және әуе кемесінің меншік иесін хабардар етеді.

Хабарлама телеграфтық байланыс желісі бойынша беріледі.

Әрбір авиакомпанияда, авиакәсіпорында тосын оқиға туралы ақпаратты дайындау мен беру, тексеру жөніндегі комиссия келгенге дейінгі бастапқы іс-қимылдарды жүргізу кезіндегі нақты лауазымды адамдардың міндеті мен жауапкершілігін айқындайтын нұсқаулық әзірленуге тиіс.

35. Бастапқы хабарлама мынадай ақпаратты қамтуға тиіс: күні, уақыты (жалпыеуропалық) және тосын оқиға болған жер;

әуе кемесінің тиесілілігі, үлгісі мен танымдық белгісі; әуе кемесі командирінің аты-жөні (тексерушінің және оның лауазымы); рейс нөмірі, ұшу маршруты, соңғы ұшқан аэродром, орындалған тапсырма; тосын оқиға жағдаятты, істен шығудың сырттай көрінісі (егер ол орын алса); тосын оқиға болу сәтіне жақын уақыт кезеңіндегі метеорологиялық жағдай жердегі желдің жылдамдығы мен бағыты, көрінулігі, бұлттың төменгі шекарасының биіктігі, жауын-шашын мен қауіпті құбылыстардың болуы; тексеру жөніндегі комиссия жұмыс істейтін географиялық пункттің атауы.

Е с к е р т у .

"Аэротранс" азаматтық авиациясының Өндірістік-диспетчерлік қызмет көрсету орталығы (АА ӨДҚО) арқылы берілетін ақпарат барынша жедел ақпарат
б о л ы п т а б ы л а д ы .

Комиссия жұмысын үйімдастыру

36. Қазақстан Республикасының аумағында азаматтық авиацияның әуе кемелерімен болған тосын оқиғаларды көліктегі орталық атқарушы орган басшысы тағайындаған комиссия тексереді.

Көліктегі орталық атқарушы органның тапсыруы бойынша тексеруді аумағында оқиға болған пайдаланушылар немесе авиакомпаниялардың, авиакәсіпорындардың, азаматтық авиациялар бөлімшелерінің басшылары жүргізеді.

37. Тосын оқиғаларды тексеру жөніндегі комиссияның құрамына:
аумағында тосын оқиға болған азаматтық авиация авиакомпанияларының, авиакәсіпорындарының өкілдері;
әуе кемесін пайдаланушының (меншік иесінің) өкілдері;
мұдделі мемлекеттердің өкілдері кіреді.

38. Авиатехникасының істен шығуына байланысты тосын оқиға туралы бастапқы хабарламаны алдысымен әуе кемесін (қозғалтқышын, жинақтаушы бүйімдарды) әзірлеуші мен жасаушының өкілдері, соңғы рет жөндеу жүргізілген жөндеу кәсіпорнының өкілдері ҰҚ қадағалау органына, аумағында тосын оқиға болған авиакомпаниясының, авиакәсіпорнының басшысына хабарламаны алған сәттен бастап 12 сағат ішінде, шығатын уақытын көрсете отырып, тексеруге қатысатыны туралы хабар береді.

Хабар оның барынша жедел берілуін қамтамасыз ететін байланыс желілері бойынша жіберіледі.

39. Комиссияны мұдделі мемлекеттер мен тараптардан алынған хабарларды ескере отырып ҰҚ қадағалау органы құрады.

Өнеркәсіп, жөндеу кәсіпорындары мен басқа да мұдделі тараптар өкілдерінің тексеруге қатысатындығы туралы 48 сағат ішінде хабар алынбаған немесе мұндай хабар бар, бірақ аталған өкілдер бастапқы хабарлама берілген сәттен бастап үш тәулік ішінде келмеген жағдайда тексеру олардың қатысуыныз жалғастырылады. Аталған мерзім біткенге дейін тексеру жөніндегі комиссияның төрағасы тосын оқиғаның себептері туралы ақпараттың жойылып кетуіне әкеп соғатын іс-қимылдар жасаудан (қозғалтқыштарды, жүйелер мен агрегаттарды іске қосу және байқап көру, оларды бөлшектеу, зерттеу және т.б.) тартынуға тиіс.

40. Тосын оқиғаны тексеру жөніндегі комиссияның жұмысы да авиациялық оқиғаны тексеру жөніндегі комиссияның жұмысына қолданылатын принциптер бойынша ұйымдастырылады. Тексеру мерзімін қысқарту мақсатында тосын оқиғаны тексеру жөніндегі комиссияның қосалқы комиссияларсыз және жұмыс топтарынсыз жұмыс жұмсауына рұқсат етіледі.

41. Қажет болған жағдайда тосын оқиғаны тексеру үшін министрліктердің, ведомстволардың, кәсіпорындар мен ғылыми-зерттеу мекемелерінің мамандарын қосымша шақыру ҰҚ қадағалау органы, Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссия арқылы жүзеге асырылады.

42. Егер тексеру барысында тосын оқиғаның себебі авиация техникасының істен шығуынан (ақаулығынан екендігі) істен шыққан агрегатты (бөлшекті) ауыстырумен жөнге келетіні шұбасыз айқындалған жағдайда тосын оқиғаны тексеру жөніндегі комиссияның төрағасы істен шыққан агрегатты (бөлшекті) ауыстыруға және өнеркәсіп, жөндеу кәсіпорны өкілдерінің және әуе кемесінің иесі келгенге дейін белгіленген тәртіппен әуе кемесінің іске қосылуына рұқсат береді алады. Истен шыққан агрегат (бөлшек) өкілдер келгенге дейін сақталады.

Әуе кемесінің іске қосылуын белгіленген тәртіппен инженерлік-авиациялық қызмет жүзеге асырады.

Істен шыққан агрегаттар зерттеуге жіберілетін болса, онда әуе кемесін іске қосуға рұқсатты тосын оқиғаны тексеру жөніндегі комиссия береді. Комиссия шешімі хаттамамен рәсімделеді.

43. Тосын оқиғаны тексерудің нәтижелері бойынша комиссияның түпкілікті есебі жасалады, оны комиссия тағайындаған адам бекітеді.

Түпкілікті есепке мыналар қоса беріледі:

ұшу параметрін, авиатехника жұмысын, экипаждың ауытқу болғанға дейінгі, оны жойғанға дейінгі немесе ұшу аяқталғанға дейінгі 1 минут уақыт сәтіндегі іс-қимылын сипаттайтын барлық тіркемелік параметрлері бойынша қажетті белгіленген деректері бар борттық тіркегіштердің осциллограммалық жазбалары;

авиатехниканы зерттеу нәтижелері;

егер олар тосын сипатын түсіндірсе, борттың және жер үстілік магнитофондар жазбаларынан көшірімдер;

"Қауіпсіздік" МАБЖ-нің нысандандырылған есебі (Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияға жіберілетін данаға ғана қосылады);

түсіндірме жазбалары.

44. Тосын оқиғаны тексерудің бекітілген түпкілікті есебі қосымшаларымен бірге бекітілген сәттен бастап үш тәулік ішінде.

Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияға;

ҰҚ қадағалау органына;

әуе кемесін әзірлеушіге - КББ-ге;

азаматтық авиацияның авиакомпаниясына, авиакәсіпорнына - әуе кемесін

пайдаланушыға (меншік иесіне) жіберіледі.

Материалдардың бір данасы аумағында тексеру жүргізілген Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясы авиакомпаниясының, авиакәсіпорнының, сондай-ақ әуе кемесі иесінің (пайдаланушының) іс қағаздарында қалады.

Тосын оқиғаларды тексеру материалдары кемінде екі жыл сақталады. Объективтік бақылау құралдары ақпаратының жазылымдары тексерудің түпкілікті есебі бекітілгеннен кейін авиакәсіпорнында алты ай бойы сақталады.

45. Тексеру материалдарын ресімдеу мен жіберу - соның негізінде тексеру жүргізілген азаматтық авиацияның авиакомпаниясына, авиакәсіпорнына, ал қажетті зерттеулерді ұйымдастыру - әуе кемесін пайдаланушыға жүктеледі.

46. Бастапқы хабарламаны беру сәтінен бастап, тексерудің түпкілікті есебін бекіткенге дейін есептелеңін тосын оқиғаны тексерудің жалпы мерзімі он тәуліктен аспауға тиіс.

Қосымша зерттеулер жүргізу қажет болған жағдайда ҰҚ қадағалау органы бастығының рұқсатымен тексеру мерзімін ұзартуға жол беріледі.

47. ҰҚ қадағалау органы тосын оқиғаларды тексеру нәтижелерін мүдделі кәсіпорындарға, авиакомпаниялар мен мемлекеттерге жеткізуді қамтамасыз етеді .

48. Тосын оқиғаны тексеру кезінде авиация техникасы субъектілерін зерттеуді, әдетте, авиакәсіпорындар негізінде тексеру жөніндегі комиссия жүзеге асырады. Істен шығу себебі конструкторлық-өндірістік кемшілікten немесе қанағаттанғысыз жөнделген деп танылған авиатехника объектілерін бөлшектеу мен зерттеу, тиісінше қатысуымен жүргізілуге тиіс.

Бұл ретте аталған өкілдерге зерттеулерді пайдаланушы кәсіпорындарында болмайтын қажетті арнаулы құралмен және жабдықпен қамтамасыз ету жүктеледі .

49. Тосын оқиғаларды тексеру материалдарын ресімдеу істен шықкан авиатехниканы зерттеу нәтижелері ескеріле отырып жүргізіледі. Зерттеу қорытындылары ескерілмей материалдарды бекітуге және жіберуге тыйым салынады .

VIII. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі ұсынымдар

50. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі ұсынымдарды әзірлеу, қарастыру мен жүзеге асыру жүйесі авиациялық оқиғаларды болдырмаудың неғұрлым тиімді құралы болып табылады, ол нақтылы ұшу кезіндегі авиациялық-көлік жүйесі қызметінің ерекшеліктерін тексеру жөніндегі комиссиялардың тиянақты және жан-жақты бағалауына, әуе кемесіндегі аварияға талдау жасау кезінде ұшу қауіпсіздігіне теріс ететін факторлардың көрініс табуының жалпы заңдылықтарын талдауға негізделеді.

51. Ұсынымдар әзірлеудің негізгі көздері:
авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларды тексерудің нәтижелері;
ұшу қауіпсіздігінің жай-күйіне жалпы және арнайы талдау жасау кезінде
алынған дәректер;
авиакомпанияда, авиакәсіпорында әуе кемелерін пайдалану жөніндегі авариясыз жұмыстың жинақталған тәжірибесі болып табылады.

52. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі ұсынымдарды:
авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларды тексеру жөніндегі комиссияларға;
ұшу қауіпсіздігі жөніндегі ақпаратты қорыту мен талдауды жүзеге асыратын мемлекеттік органдарға;
Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияға;
әуе кемесін (қозғалтқышын) әзірлеуші - КББ әзірлейді және бұлар азаматтық авиация қызметін мемлекеттік реттеу, өнеркәсіп және Уағдаласуышы мемлекеттердің әуе көлігінің қызметін қамтамасыз ететін басқа да салалар органдарына, сондай-ақ тиісті кәсіпорындар мен ұйымдарға жіберіледі.

53. Ұсынымдарды жүзеге асыру құзыретіне енетін мемлекеттік органдар, кәсіпорындар мен ұйымдар 90 күн ішінде оларды қарайды және ұсынымды әзірлеушіге қабылданған шешім туралы хабарлайды.

54. Орындауға қабылданған ұсынымдар шаралардың жоспарларын жасау немесе басқа да өкімдік әкімшілік құжаттар (бұйрықтар, нұсқаулар және т.б.) арқылы жүзеге асырыла алады.

ІХ. Авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғалар жөніндегі ақпаратты есепке алу және талдау

55. Әрбір авиациялық оқиға мен тосын оқиға ҰҚ қадағалау органдының, сондай-ақ әуе кемелері иелерінің - авиациякомпаниялардың, кәсіпорындар мен бөлімшелердің есепке алудына жатады.

56. Алдын ала шаралар қолдану жүйесінің негізі болып табылатын ұшу қауіпсіздігі бойынша мемлекетаралық ақпарат алмасуды қамтамасыз ету мақсатында Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссия деректердің бірыңғай банкі негізінде барлық Ұағдаласушы мемлекеттердің азаматтық авиациясы бойынша авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғалар туралы ақпаратты жалпы есепке алады және оған талдау жасайды.

Деректердің бірыңғай банкін жүргізуі қамтамасыз ету үшін ҰҚ қадағалау органды осы Ережеге сәйкес Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияға уақиғалар туралы бастапқы ақпаратты, тексеру барысы туралы (соның ішінде ұсынылған шұғыл алдын алу шаралары туралы да) жедел ақпаратты, авиациялық оқиғаларды және тосын оқиғаларды тексеру материалдарын береді.

57. Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі ақпаратты қорыта есепке алу мен талдау негізінде Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссия ҰҚ қадағалау органдына:

ұшу қауіпсіздігін арттыруға бағытталған шаралар жөнінде ұсынымдары бар Ұағдаласушы мемлекеттердің азаматтық авиациясындағы ұшу қауіпсіздігінің жай-күйі жылдық талдауды;

Келісімге қатысушы барлық мемлекеттердің азаматтық авиациясы бойынша авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғалар туралы жедел ақпараты бар ұшу қауіпсіздігінің жай-күйі жөніндегі ақпараттық (ай сайынғы) бюллетенінді, аяқталған тексерулер жөніндегі қысқаша материалдарды, авиациялық оқиғаларды болдырмау жөніндегі ұсынымдарды;

тексеру барысында және ол аяқталғаннан кейін комиссиялар ұсынған шұғыл шаралар туралы консультациялық ақпаратты;

авиациялық оқиғаларды болдырмау түрғысында неғұрлым маңызды және айрықша назар аудараптық материалдар енгізіп, жыл бойы тексерілген уақиғалар жөніндегі есептердің реферативтік жинағын;

ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етудің нақтылы, неғұрлым келелі проблемалар, бұл саладағы шетелдік тәжірибелі қорыту жөніндегі талдауларды;

Қазақстан Республикасы мемлекеттік тергеу органдының сұратуы бойынша

авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғалар туралы Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі комиссияның қолында бар басқа да ақпаратты әзірлеп, жібереді.

58. Ұшу қауіпсіздігі бойынша жинақталған тәжірибе мен ақпаратты талдау негізінде ҰҚ қадағалау органды әрбір авиакомпанияға:

ұшу қауіпсіздігі жай-күйінің жылдық және жарты жылдық талдауларын;

Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы ұшу қауіпсіздігінің жай-күйі жөніндегі ақпараттық (ай сайынғы) бюллетенінді;

авиациялық оқиғалар мен тосын оқиғаларды тексеру жөніндегі комиссиялар ұсынған шүғыл шаралар туралы ақпаратты әзірлеп, жібереді.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК